

تحلیل عوامل مؤثر بر شکل‌گیری خط آسمان شهری

مهندس احمدعلی نامداریان*، دکتر علی غفاری**، دکتر محمود قلعه نویی***،
دکتر علی سلطانی****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۰۲/۲۳، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۱/۰۵/۱۷

چکیده

نمای شهری محملی است که شهر از طریق آن متجلی می‌شود. مطالعه شهرهای تاریخی حکایت از وجود هماهنگی بین بافت کالبدی و اجتماعی هماهنگی و همچنین توجه به خط آسمان و جزئیات نما دارد. اما سرعت بالای تغییرات جامعه امروز مانع شکل‌گیری هارمونی بین بافت کالبدی و متن اجتماعی است. این مقاله با روش مطالعات کتابخانه‌ای-اسنادی، به بررسی عوامل مختلف بر شکل‌گیری خط آسمان شهری در دوره‌ها مختلف پرداخته‌است. در ادامه مقایسه خط آسمان شهرهای مدرن و شهرهای پیش مدرن صورت گرفته‌است. نتایج این بررسی نشان داد که خط آسمان شهرهای دوران مدرن (عصر سرعت و ماشین) بیشتر تحت تأثیر بنیان‌های اقتصادی و نیروهای سرمایه داری بوده‌است و در واقع در این دوران شاهد کالاشدگی خط آسمان است. بنابراین برای کاستن از آشفتگی و ناخوانایی شهرهای مدرن بایستی ضمن به رسمیت شناختن همه بنیان‌های شکل دهنده به شهر، نظارت لازم بر اثرگذاری آنها بر خط آسمان صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی

خط آسمان شهری، بنیان‌های شکل‌گیری، خط آسمان شهرهای مدرن، آشفتگی، هماهنگی

* دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران. (مسئول مکاتبات) Email:Ahmadnamdarian@arch.iust.ac.ir

** استاد دانشگاه شهید بهشتی.

*** استادیار گروه طراحی شهری دانشگاه هنر اصفهان.

**** دانشیار شهرسازی دانشگاه شیراز.